

Tisková zpráva

Proč tuky z mořských ryb chrání před metabolickými onemocněními spojenými s obezitou? Cena ministra školství za vynikající výzkum pro pracovníka Fyziologického ústavu AV ČR, v. v. i

Jak oznámilo ředitelce Fyziologického ústavu (FGÚ) AV ČR, v. v. i., Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, byla MUDr. Janu Kopeckému, DrSc., udělena Cena ministra za mimořádné výsledky výzkumu, experimentálního vývoje a inovací za rok 2013.

Dr. Kopecký je dlouholetým pracovníkem FGÚ AV ČR a vede vynikající pracovní kolektiv studující energetický metabolismus. Jeho tým je složený ze zkušených vědců s mezinárodní reputací i z nadšené vědecké mládeže. Získali si uznání především výzkumem omega-3 mastných kyselin a jejich významné úlohy ve zdravé výživě a v boji proti chorobám spojeným s obezitou a zánětem (metabolickému syndromu). Jejich dřívější práce, které ukázaly, že vhodnými zásahy do metabolismu tukové tkáně lze čelit obezitě (např. Kopecký a spol. J. Clin. Invest. 1995, 250 citací v odborné literatuře), patří ke světově nejznámějším studiím a staly se jedním ze základů moderní koncepce léčení metabolického syndromu. V souboru celkem dvanácti oceněných vědeckých článků publikovaných v posledních pěti letech badatelé prokázali, že účinek omega-3 mastných kyselin spolu s dodržováním racionální a energeticky chudé výživy vede k rychlejšímu úbytku bílé tukové tkáně v těle díky spalování mastných kyselin v tukové tkáni samotné, i k potlačení zánětu spojeného s obezitou. To zpřesnilo zatím často jen empirické zkušenosti s preventivním a léčebným využitím omega-3 mastných kyselin u lidí.

Cena je také vyjádřením toho, že Dr. Kopecký a jeho kolektiv velmi racionálně využili prostředky přidělené MŠMT na tento výzkum. Současně je také oceněním mnohostranné spolupráce s domácími pracovišti, konkrétně s Endokrinologickým ústavem, Centrem diabetologie IKEM a s 1. Lékařskou fakultou UK v Praze. Vědecká skupina Dr. Kopeckého úzce spolupracuje i s průmyslem (na přípravě nových koncentrátů omega-3 mastných kyselin) a s několika zahraničními pracovišti (např. v Norsku) za podpory grantů z EU. Oceněné výsledky jsou tedy ukázkou výborné úrovně české biomedicíny a příkladem propojení základního a aplikovaného výzkumu ve prospěch pacientů s kardiovaskulárními, diabetickými a dalšími metabolickými poruchami. Cena bude slavnostně předána 21. listopadu 2013 ve 13 hodin v sále Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského ve Valdštejnské ulici č. 20 v Praze za přítomnosti ministra MŠMT prof. RNDr. Dalibora Štyse, CSc., a čestných hostů.

František Vyskočil
P.R. FGÚ AV ČR